Gemeente Maastricht

Raadsvoorstel

Van:	Burgemeester en Wethouders
Aan:	Gemeenteraad
Collegevergadering:	22 september 2026
Domeinvergadering:	27 oktober 2026 en 3 november 2026
Portefeuillehouder:	Wethouder Fokke
Opsteller:	John Kuijpers
E-mail adres	John.Kuijpers@maastricht.nl
Telefoonnummer	06 536 56 930
Afdeling:	Financiën
Volgnummer:	78-2026
Registratienummer	2026.02944
Raadsvergadering:	10 november 2026
Openbaarheid	Openbaar

Onderwerp

Programmabegroting 2027 en belastingverordeningen en tarieven Maastricht 2027

Samenvatting

Hierbij biedt het college uw raad de programmabegroting 2027 aan ter behandeling in de domeinvergaderingen op 27 oktober 2026 en 3 november 2026 en ter besluitvorming in de vergadering op 10 november 2026.

De begroting 2027 vertoont een (structureel) positief begrotingssaldo. In de meerjarenraming 2028-2030 is het effect van het zogenaamde ravijnjaar, een daling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds als gevolg van een door het Rijk ingevoerde nieuwe financieringssystematiek en daarop vooruitlopend een korting op het gemeentefonds, zichtbaar. Dit leidt tot een daling van het structurele begrotingssaldo. In 2029 is sprake van een negatief structureel saldo. In dat jaar worden de structurele lasten niet volledig gedekt door structurele baten. In 2030 zien we een klein positief structureel saldo. Hiermee voldoet de raad aan haar wettelijke verplichting om een structureel en reëel sluitende begroting vast te stellen. Om onze financiën duurzaam op orde te houden, adviseren we uiterst behoedzaam met de positieve begrotingssaldi om te gaan.

In deze begroting zijn de ambities uit het coalitieakkoord ‘Aon de geng!’ verwerkt. Daarbij kiezen we door investeringsimpulsen in de vorm van nieuwe reserves voor o.a. betaalbaar wonen, preventie, monumenten en vergroening, en tijdelijke exploitatiebudgetten, impulsen gericht op het versterken van de uitvoeringskracht en de uitvoeringscapaciteit. De omvang en inzet van de nieuwe reserves bepalen we op basis van nog nader uit te werken voorstellen die we aan uw raad zullen voorleggen.

De investeringsreserves en tijdelijke exploitatiebudgetten dekken we door onttrekkingen aan de algemene reserve.

Tijdens de raadsvergadering van 10 november 2026 behandelt de gemeenteraad ook de Belastingverordeningen en tarieven Maastricht 2027, deze zijn namelijk een uitwerking van de Programmabegroting 2027.

Beslispunten

De raad besluit:

1. De programmabegroting 2027 vast te stellen en daarmee:
   1.1 in te stemmen met de reservering van de onrendabele kredieten voor de investeringen 2027 uit het meerjareninvesteringsplan (paragraaf 2.3 onderdeel investeringen);
   1.2 in te stemmen met de votering van de rendabele investeringen en investeringen in productiemiddelen (paragraaf 2.3 onderdeel investeringen);
   1.3 In te stemmen met de instelling van de volgende nieuwe reserves:
   - Reserve woonwagenstandplaatsen;
   - Reserve betaalbaar wonen;
   - Reserve preventiestad Maastricht;
   - Reserve monumentenfonds;
   - Reserve vergroeningsfonds;
   - Reserve investeringsfonds Health Campus.
2. De belastingverordeningen en tarieven Maastricht 2027 vast te stellen

1. Aanleiding en bevoegdheden

Jaarlijks wordt door het college de verplichte programmabegroting opgesteld voor het daaropvolgende jaar. De raad stelt deze op grond van Gemeentewet en financiële verordening gemeente Maastricht vast. De basis voor de begroting 2027 is het coalitieakkoord Maastricht 2026-2030 ‘Aon de geng!’.

Het begrotingssaldo zoals dat in de 1e bestuursrapportage 2026 is opgenomen, vormt de financiële basis voor deze begroting. De financiële effecten van alle ontwikkelingen (autonome ontwikkelingen alsmede nieuw beleid en nieuwe ambities) zijn verwerkt in de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030.

Naast de programmabegroting worden ook de belastingverordeningen en tarieven Maastricht 2027, die zijn aangepast op basis van de programmabegroting 2027 en geactualiseerd naar wet- en regelgeving, aangeboden.

2. Beoogd effect

Met als uitgangspunt het coalitieakkoord Maastricht 2026-2030 ‘Aon de geng!’, aangevuld met nieuwe ontwikkelingen en ambities, wordt u een in het begrotingsjaar 2030 sluitende meerjarenbegroting voorgelegd, die voldoet aan de eisen van de provinciaal toezichthouder en waarmee naar verwachting repressief toezicht wordt verkregen. Formeel oordeel ontvangen we pas na vaststelling van de begroting door de gemeenteraad op 10 november 2026. De belastingverordeningen en tarieven 2027 zijn aangepast conform de maatregelen en belastingopbrengsten in de programmabegroting 2027.

3. Argumenten

Met het vaststellen van de programmabegroting 2027 voldoen we aan de wettelijke verplichtingen (Gemeentewet, artikel 190). Met betrekking tot de belastingverordeningen kan in zijn algemeenheid worden gesteld dat de tarieven worden geïndexeerd (inflatiecorrectie). Daarnaast zijn er enkele uitzonderingen. In de paragraaf lokale heffingen in de programmabegroting 2027 zijn de maatregelen per belastingsoort omschreven en toegelicht.

4. Kanttekeningen

Wanneer de raad niet zou besluiten om de belastingverordeningen en tarieven 2027 vast te stellen, dan blijven de belastingverordeningen en tarieven 2026 van kracht.

Hierdoor zouden de tarieven 2026 ook van toepassing zijn in 2027, waardoor de beoogde opbrengsttoename bij belastingen niet kan worden gerealiseerd.

5. Financiën

In deze programmabegroting zijn de financiële effecten van autonome ontwikkelingen en nieuwe dan wel aangepaste ambities verwerkt. Dit leidt tot de volgende ontwikkeling van het begrotingssaldo waarbij de begrotingssaldi zoals die in de 1e Bestuursrapportage 2026 zijn opgenomen het startpunt vormen.

Ontwikkeling begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldo 2026-2030 conform 1e bestuursrapportage 2026	**8.530 V**	**6.832 V**	**6.006 N**	**9.308 N**	**8.606 N**
Intensivering veiligheid en leefbaarheid	0 N	750 N	750 N	750 N	750 N
Doortrekken bijdrage Zuid Limburg Bereikbaar	0 N	800 N	720 N	640 N	560 N
Tijdelijk budget meekoppelkansen	0 N	2.500 N	3.000 N	3.000 N	3.000 N
	0 N	2.500 V	3.000 V	3.000 V	3.000 V
Doortrekken tijdelijke budget meer fietsparkeerplaatsen	0 N	500 N	500 N	500 N	500 N
Vorming reserve investeringsfonds Health Campus	0 N	20.000 N	0 N	0 N	0 N
	0 N	20.000 V	0 N	0 N	0 N
MKB Actieprogramma en team ondernemen Maastricht	0 N	447 N	447 N	447 N	447 N
Intensiveren zorg op school	0 N	750 N	750 N	750 N	750 N
Intensiveren voorkomen vroegtijdig schoolverlaten	0 N	420 N	420 N	420 N	420 N
Wet van school naar duurzaam werk vanuit werk (incl. ontwikkeling in 2027)	0 N	540 N	400 N	400 N	400 N
Tijdelijk budget versterkte inzet Agenda Onderwijs en Jeugd in 2027 t/m 2030	0 N	1.000 N	1.000 N	1.000 N	1.000 N
	0 N	1.000 V	1.000 V	1.000 V	1.000 V
Schikking personeel Geusseltbad	1.645 N	445 N	445 N	445 N	445 N
Incidenteel budget cultuur (2027 en 2028)	0 N	2.000 N	2.000 N	0 N	0 N
Vorming reserve monumentenfonds	0 N	20.000 N	0 N	0 N	0 N
	0 N	20.000 V	0 N	0 N	0 N
Vorming reserve vergroeningsfonds	0 N	10.000 N	0 N	0 N	0 N
	0 N	10.000 V	0 N	0 N	0 N
Versterken samenkracht	0 N	406 N	481 N	481 N	481 N
Maatschappelijke participatie	0 N	500 N	500 N	500 N	500 N
	0 N	500 V	500 V	500 V	500 V
Vorming reserve preventiestad	0 N	5.000 N	0 N	0 N	0 N
	0 N	5.000 V	0 N	0 N	0 N
Bijstelling baten verhaal, invordering e.d.	500 V	500 V	500 V	500 V	500 V
Meicirculaire gemeentefonds (algemene uitkering)	0 N	0 N	0 N	0 N	6.253 V
Beschermd thuis	425 V	1.001 N	947 N	928 N	928 N
Tijdelijke impuls uitvoeringskracht verduurzaming in 2027 t/m 2030	0 N	1.250 N	1.250 N	1.250 N	1.250 N
	0 N	1.250 V	1.250 V	1.250 V	1.250 V
Spoorzone: onderzoeksbudget studie omklappen emplacement	0 N	1.000 N	0 N	0 N	0 N
	0 N	1.000 V	0 N	0 N	0 N
Uitvoering omgevingswet	0 N	450 N	450 N	450 N	450 N
Vorming reserve woonwagenstandplaatsen	0 N	5.000 N	1.000 N	0 N	0 N
	0 N	5.000 V	1.000 V	0 N	0 N
Vorming reserve betaalbaar wonen	0 N	20.000 N	0 N	0 N	0 N
	0 N	20.000 V	0 N	0 N	0 N
Indexering OZB-tarieven	0 N	1.623 V	1.623 V	1.623 V	1.623 V
Impuls bedrijfsvoering	0 N	2.000 N	0 N	0 N	0 N
	0 N	2.000 V	0 N	0 N	0 N
Project-, proces-en programmamanagement	0 N	750 N	750 N	750 N	750 N
	0 N	750 V	750 V	750 V	750 V
Stelpost onvoorzien	0 N	1.629 V	1.629 V	1.629 V	1.629 V
Actualiseren investeringsplanning (kapitaallasten)	80 N	4.274 V	4.283 V	6.341 V	3.142 V
Bijstelling rente financieringsbehoefte	0 N	2.553 V	2.157 V	231 N	2.311 N
Vorming stelpost onderuitputting kapitaallasten	0 N	884 V	2.629 V	4.383 V	5.878 V
Overige posten	122 N	995 N	123 N	1.088 N	982 N
Saldo begroting na bijstelling	**7.608 V**	**8.791 V**	**1.618 N**	**2.362 N**	**995 V**

Toelichting ontwikkelingen

Intensivering veiligheid en leefbaarheid

Een structureel budget voor veiligheid en leefbaarheid van € 0,750 mln. dat geïnvesteerd wordt in de versterking van de uitvoeringskracht. Deze middelen worden ingezet voor onder meer de versterking van de veiligheidsregie, het gebiedsgericht en informatiegestuurd werken, de aanpak van grensoverschrijdende problematiek en de verdere professionalisering van de handhavings- en veiligheidsorganisatie.

Doortrekken bijdrage Zuid Limburg Bereikbaar

We blijven bijdragen aan Zuid Limburg Bereikbaar maar bouwen de bijdrage geleidelijk af met 10% per jaar tot € 0,400 mln. per jaar. De afbouw in financiële middelen zal in overleg met andere deelnemende gemeenten worden doorvertaald in beleid.

Tijdelijk budget meekoppelkansen

Daar waar mogelijk combineren we het dagelijks beheren, onderhouden en vervangen van wegen, bruggen, waterwegen, havens en andere gemeentelijke voorzieningen met aanpassingen die leiden tot verbeteringen. Voor de meekoppelkansen is een tijdelijk budget beschikbaar van € 2,500 mln. in 2027 en € 3,000 mln. in de jaren 2028 tot en met 2030.

Doortrekken tijdelijke budget meer fietsparkeerplaatsen

Het tijdelijke budget ten behoeve van de realisatie van meer fietsparkeerplaatsen wordt doorgetrokken tot en met 2030.

Vorming reserve investeringsfonds Health Campus

Voor de doorontwikkeling van de Brightlands Maastricht Health Campus vormen we een investeringsfonds van € 20,000 mln. om te kunnen investeren in hefboomprojecten. Dit zijn grootschalige publiek-private samenwerkingsprojecten die versterkend zijn voor het ecosysteem op de campus. De vorming van deze reserve wordt gedekt middels een onttrekking aan de algemene reserve.

MKB Actieprogramma en team ondernemen Maastricht

We starten een tijdelijk impulsbudget voor een MKB-actieprogramma gericht op duurzaamheid, circulariteit en digitalisering en breiden het team ondernemen Maastricht uit.

Intensiveren zorg op school

We intensiveren zorg op school (PO, VO en mbo) met € 0,750 mln. per jaar door het structureel financieren van de mbo-coach op Vista (1 fte) en de brugfunctionaris (6 fte) op diverse scholen.

Intensiveren voorkomen vroegtijdig schoolverlaten

Omdat de leeftijd van de doelgroep met betrekking tot vroegtijdig schoolverlaten stijgt van 23 naar 27 jaar en van leerplicht een meer vroegsignalerende en regisserende rol gevraagd wordt, verhogen we het budget met € 0,420 mln. per jaar.

Wet van school naar duurzaam werk vanuit werk (incl. ontwikkeling in 2027)

Voor de implementatie van de Wet van school naar duurzaam werk vanuit werk is in 2027 een budget beschikbaar van € 0,140 mln. Na de implementatie is structureel € 0,400 mln. per jaar beschikbaar.

Tijdelijk budget versterkte inzet Agenda Onderwijs en Jeugd in 2027 t/m 2030

Met een nieuwe Agenda Jeugd en Onderwijs zorgen we voor een integrale benadering voor jonge Maastrichtenaren. Dit vraagt een nieuwe impuls, een tijdelijk budget van € 1,000 mln. per jaar in de 2027 tot en met 2030. Deze agenda maken we samen met kinderen, jongeren en hun ouders én met alle betrokken professionals.

Schikking personeel Geusseltbad

De getroffen schikking in het geschil omtrent de salariëring van het personeel van het Geusseltbad leidt in 2026 tot een nabetaling en met ingang van 2026 tot structureel hogere lasten.

Incidenteel budget cultuur (2027 en 2028)

We creëren in 2027 en 2028 een impulsbudget van € 2,000 mln. voor cultuur waarmee we investeren in cultuurparticipatie, talentontwikkeling, volkscultuur, amateurkunst en de versterking van culturele voorzieningen.

Vorming reserve monumentenfonds

Deze reserve heeft als doel het instandhouden en verduurzamen van monumenten. Met een ‘investeringsimpuls monumenten’ zorgen we ervoor dat het culturele erfgoed de zorg krijgt die het verdient (ook voor verduurzaming). De vorming van deze reserve wordt gedekt middels een onttrekking aan de algemene reserve.

Vorming reserve vergroeningsfonds

We vergroten en versterken het groen in Maastricht en richten de openbare ruimte zo in dat deze uitnodigt tot wandelen, bewegen, spelen, ontspannen en ontmoeten. Hiervoor vormen we een reserve van € 10,000 mln. De vorming van deze reserve wordt gedekt middels een onttrekking aan de algemene reserve.

Versterken samenkracht

Structureel aanvullend budget voor het versterken samenkracht (uitbreiding subsidieregeling Kracht van de Samenleving en verruiming budget maatschappelijk werk).

Maatschappelijke participatie

Tijdelijk budget in 2027 tot en met 2030 voor gebiedsgerichte re-integratie activiteiten (ondersteuning bij maatschappelijke participatie).

Vorming reserve preventiestad

De komende vier jaar richten we ons op vier maatschappelijke opgaven die bijdragen aan het verkleinen van verschillen tussen inwoners en wijken. Daarom kiezen we bewust voor Maastricht als preventiestad met inzet dáár waar we het verschil kunnen maken. Hiervoor wordt een reserve van € 5,000 mln. gevormd. De vorming van deze reserve wordt gedekt middels een onttrekking aan de algemene reserve.

Bijstelling baten verhaal, invordering e.d.

Op basis van de realisatie in voorgaande jaren kunnen de baten uit verhaal en terugvordering inkomensregelingen verder worden verhoogd.

Meicirculaire gemeentefonds (algemene uitkering)

De meicirculaire 2026 leidt in 2030 tot een hogere algemene uitkering dan in 2029. Dit wordt veroorzaakt door de toename van het gemeentefonds o.b.v. de gemiddelde volumegroei van het bruto binnenlands product (bbp) alsmede wijzigingen in de (landelijke) maatstaven, aantallen en geactualiseerde bedragen per eenheid.

Beschermd thuis

Om aan de ondersteuningsbehoefte te kunnen voldoen van inwoners die door psychische, psychosociale of andere complexe problemen ondersteuning nodig hebben op het gebied van wonen en andere leefgebieden worden structureel aanvullende middelen toegevoegd aan de begroting.

Tijdelijke impuls uitvoeringskracht verduurzaming in 2027 t/m 2030

Een impuls uitvoeringskracht (met tijdelijke exploitatiebudgetten voor uitvoering) ter hoogte van € 5,000 mln., verdeeld over 4 jaren, voor verduurzaming en ‘zon op dak’ met opslag.

Spoorzone: onderzoeksbudget studie omklappen emplacement

Het onderzoeksbudget studie omklappen emplacement (Spoorzone) van € 1,000 mln. in 2027 wordt gedekt middels een onttrekking aan de algemene reserve.

In- en uitvoering omgevingswet

In 2027 wordt ten behoeve van de uitvoering van de omgevingsprogramma's € 0,408 mln. onttrokken aan de bedrijfs-/egalisatiereserve. In de periode 2027-2030 wordt ten behoeve van de uitvoering van de omgevingswet (inclusief de verbetering van onze dienstverlening en besluitvorming bij de vergunningverlening, het ontwikkelen van het omgevingsplan en het uitvoeren van de omgevingsvisie) jaarlijks € 0,517 mln. onttrokken aan de bedrijfs-/egalisatiereserve. Daarnaast wordt vanaf 2027 structureel € 0,450 mln. beschikbaar gesteld voor de reguliere uitvoering van de omgevingswet.

Deze middelen waren voorheen incidenteel beschikbaar en worden hiermee structureel ingebed in de begroting, zodat de continuïteit van de reguliere dienstverlening kan worden gewaarborgd.

Vorming reserve woonwagenstandplaatsen

Deze nieuwe reserve dient ter dekking van de lasten voortkomende uit de investeringsimpuls woonwagenstandplaatsen. De vorming van deze reserve wordt gedekt middels een onttrekking aan de algemene reserve.

Vorming reserve betaalbaar wonen

We willen betaalbare huur en koop stimuleren met een investeringsimpuls ‘betaalbaar wonen’ (€ 20,000 mln.). Deze reserve heeft primair als doel om de nieuwbouw van betaalbare huurwoningen in samenwerking met de corporaties te stimuleren. De reserve kan ook deels benut worden voor betaalbare koopwoningen en voor verduurzamingsmaatregelen bij bestaande bouw als dat direct bijdraagt aan de betaalbaarheid van wonen in Maastricht. Aanvullend kijken we actief hoe we ons eigen bezit van grond en vastgoed kunnen benutten voor de woonopgave. De vorming van deze reserve wordt gedekt middels een onttrekking aan de algemene reserve.

Indexering OZB-tarieven

Tot op heden werden de OZB-baten geïndexeerd met de op de lasten doorgevoerde indexering. Doordat de WOZ-waarden sterker stijgen dan de doorgevoerde indexering op de lasten leidt dit tot een daling van de tarieven. Bij de bepaling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt rekening gehouden met de zgn. inkomstenmaatstaven. Een hogere WOZ-waarde betekent een lagere algemene uitkering. Deze 'korting' op de algemene uitkering is in de huidige methodiek hoger dan de stijging van de OZB-baten door de indexering. We veranderen daarom met ingang van 2027 de systematiek en indexeren voortaan het tarief. Indexering van het OZB-tarief leidt uitgaande van een waardestijging van 5% voor woningen en 2 tot 3,5% voor niet-woningen tot een voordeel van € 1,623 mln. per jaar.

Impuls bedrijfsvoering

Met de impuls van € 2,000 mln. voor de optimalisatie van de bedrijfsvoering zetten we in 2027 verdere stappen in de meerjarige ontwikkeling van onze bedrijfsvoering. Deze impuls ondersteunt de doorontwikkeling van processen, systemen, informatievoorziening en sturing. De vorming van dit tijdelijke budget wordt gedekt middels een onttrekking aan de bedrijfsegalisatiereserve.

Project-, proces-en programmamanagement

We investeren € 0,750 mln. per jaar (2027 tot en met 2030) in onze organisatie voor het werven van integrale medewerkers die sterk zijn in zowel procesmatig en opgavegericht werken.

Deze investering is noodzakelijk omdat maatschappelijke opgaven steeds complexer worden, de behoefte aan wendbaarheid en organisatie brede samenwerking toeneemt en de eisen op het gebied van informatieveiligheid en -toegankelijkheid steeds hoger komen te liggen. De vorming van dit tijdelijke budget wordt gedekt middels een onttrekking aan de bedrijfsegalisatiereserve.

Stelpost onvoorzien

We verlagen de stelpost onvoorzien van € 2,129 mln. per jaar naar € 0,500 mln. en brengen deze daarmee meer in lijn met de historische behoefte en de omvang van de stelpost bij vergelijkbare gemeenten.

Actualiseren investeringsplanning (kapitaallasten)

De investeringsplanning is ten behoeve van deze begroting geactualiseerd. Dat zorgt voor een verschuiving van de uit de investeringen voortkomende kapitaallasten naar de toekomst.

Bijstelling rente financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte van de gemeente en daarmee samenhangende rentelasten worden in belangrijke mate bepaald door onze investeringsplanning. De hiervoor benoemde actualisatie van de investeringsplanning leidt tot een wijziging van de financieringsbehoefte en de hieruit voortvloeiende rentelasten.

Vorming stelpost onderuitputting kapitaallasten

De realisatie van de investeringsplanning is al jaren een uitdaging. Diverse factoren zorgen ervoor dat investeringen niet altijd conform de planning kunnen worden uitgevoerd. De provincies hebben daarom in hun rol als toezichthouder ingestemd met de mogelijkheid om een stelpost onderuitputting kapitaallasten op te voeren. Die stelpost heeft betrekking op kapitaallasten van nieuwe investeringen die niet worden gedekt uit reserves of betrekking hebben op riolering en afval. Van die ‘nieuwe’ kapitaallasten mag 20% als stelpost worden verwerkt. Deze stelpost wordt centraal begroot en leidt derhalve niet tot bijstelling van de onderliggende investeringsplanningen en eerdere besluitvorming.

Conform het advies van de provinciaal toezichthouder presenteren wij hierna het structureel begrotingssaldo.

Structureel begrotingssaldo				
(bedragen x € 1.000)	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten exclusief muaties reserves	-735.187	-709.260	-705.313	-697.529
Baten exclusief mutaties reserves	728.623	697.266	687.024	687.064
Geraamd saldo baten en lasten	**-6.564**	**-11.994**	**-18.289**	**-10.465**
Toevoeging reserves	-221.357	-27.162	-36.269	-32.477
Onttrekking reserves	236.712	37.538	52.196	43.937
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**15.355**	**10.376**	**15.927**	**11.460**
Geraamd resultaat	**8.791**	**-1.618**	**-2.362**	**995**
Incidentele lasten inclusief incidentele toevoegingen reserves	-240.070	-41.354	-49.993	-42.149
Incidentele baten inclusief incidentele onttrekkingen reserves	237.237	37.009	51.317	43.023
Saldo incidentele baten en lasten	**-2.833**	**-4.345**	**1.324**	**874**
Structureel begrotingssaldo	**11.624**	**2.727**	**-3.686**	**121**

In voorgaande tabel is het effect van het zogenaamde ravijnjaar, een daling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds als gevolg van een door het Rijk ingevoerde nieuwe financieringssystematiek en daarop vooruitlopend een korting op het gemeentefonds, zichtbaar. De daling van de baten die met ingang van 2028 zichtbaar is, wordt voornamelijk veroorzaakt door de daling van de algemene uitkering. In 2028 bedraagt die daling bijna € 22 mln., in 2029 bijna € 29 mln. en in 2030 ruim € 23 mln. Dit leidt tot een daling van het structurele begrotingssaldo. In 2029 is sprake van een negatief structureel saldo. In dat jaar worden de structurele lasten niet volledig gedekt door structurele baten. In 2030 zien we een klein positief structureel saldo.

De afgelopen jaren heeft het Rijk de effecten van de doorgevoerde wijzigingen met betrekking tot het gemeentefonds ‘gedempt’ door tot en met 2027 extra middelen beschikbaar te stellen. Hierdoor is het zogenaamde ravijnjaar verschoven van 2026 naar 2028. Met ingang van 2028 is dus, zoals hiervoor reeds benoemd, sprake van een aanzienlijke daling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De VNG, daarbij gesteund door onder meer de onafhankelijke adviescommissie Van Ark, is van mening dat gemeenten van het Rijk onvoldoende middelen krijgen voor de uitvoering van de wettelijke taken. Of het Rijk over zal gaan tot tijdelijke dan wel structurele demping van het ravijnjaar door meer middelen toe te voegen aan het gemeentefonds is niet bekend. In deze begroting hebben we geen rekening gehouden met eventuele aanvullende rijksmiddelen.

In 2023 is een nieuwe verdeling van het gemeentefonds doorgevoerd. Deze nieuwe verdeling leidt bij ons tot een hogere algemene uitkering (Maastricht is een voordeelgemeente). Die herverdeling wordt geleidelijk doorgevoerd. Dit jaar heeft het Rijk besloten langer de tijd te nemen om de herziening van het gemeentefonds door te voeren. Voor ons betekent dit dat het volledige voordeel van de nieuwe verdeling nog niet is verwerkt in de algemene uitkering en we daardoor bijna € 9,7 mln. per jaar mislopen. Samen met een aantal andere grote gemeenten hebben we hier aandacht voor gevraagd omdat we van mening zijn dat een volledige verwerking van het herverdeeleffect noodzakelijk is om onze opgaven zoals woningbouw, de energietransitie, leefbaarheid, veiligheid en de transformatie van het sociaal domein te kunnen blijven realiseren. In deze begroting hebben wij voor deze ontwikkelingen wel middelen beschikbaar gesteld. We hebben reserves gevormd voor betaalbaar wonen, vergroening en preventie sociaal domein en tijdelijke impulsmiddelen beschikbaar gesteld voor verduurzaming, versterken van de Agenda Jeugd en Onderwijs. Om dit mogelijk te maken zetten we onze algemene reserve in. We zetten dit gespaarde geld in voor extra tijdelijke inzet voor uitvoeringskracht en extra investeringsimpulsen op de grote vraagstukken waarvoor we ons gesteld zien. Voor veiligheid en leefbaarheid is een structurele verhoging van het budget doorgevoerd.

Het college stelt de raad voor de volgende reserves in te stellen:

Naam reserve	Reserve woonwagenstandplaatsen
Doel	Deze nieuwe reserve dient ter dekking van de lasten voortkomende uit de investeringsimpuls woonwagenstandplaatsen. Samen met de raad bespreken we de inzet van deze reserve. Ten behoeve van die bespreking zullen we een voorstel aan de gemeenteraad voorleggen.
Programma/taakveld	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing, 8.3 Bouwen en wonen
Voeding	Gevormd middels een onttrekking aan de algemene reserve
Gewenste, minimale en/of maximale hoogte	Nog te bepalen op basis van de uitwerking van de inzet van de reserve
Maximale looptijd	Nog te bepalen op basis van de uitwerking van de inzet van de reserve

Naam reserve	Reserve preventiestad Maastricht
Doel	De komende vier jaar richten we ons op vier maatschappelijke opgaven die bijdragen aan het verkleinen van verschillen tussen inwoners en wijken. Daarom kiezen we bewust voor Maastricht als preventiestad met inzet dáár waar we het verschil kunnen maken. Hiervoor is een reserve van € 5,000 mln. opgenomen. Samen met de raad bespreken we de inzet van deze reserve. Ten behoeve van die bespreking zullen we een voorstel aan de gemeenteraad voorleggen.
Programma/taakveld	6 Sociaal domein, 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
Voeding	Gevormd middels een onttrekking aan de algemene reserve
Gewenste, minimale en/of maximale hoogte	Nog te bepalen op basis van de uitwerking van de inzet van de reserve
Maximale looptijd	Nog te bepalen op basis van de uitwerking van de inzet van de reserve

Naam reserve	Reserve betaalbaar wonen
Doel	We willen betaalbare huur en koop stimuleren met een investeringsimpuls ‘betaalbaar wonen’. De reserve heeft primair als doel om de nieuwbouw van betaalbare huurwoningen in samenwerking met de corporaties te stimuleren. De reserve kan ook deels benut worden voor betaalbare koopwoningen en voor verduurzamingsmaatregelen bij bestaande bouw als dat direct bijdraagt aan de betaalbaarheid van wonen in Maastricht. Aanvullend kijken we actief hoe we ons eigen bezit van grond en vastgoed kunnen benutten voor de woonopgave. Samen met de raad bespreken we de inzet van deze reserve. Ten behoeve van die bespreking zullen we een voorstel aan de gemeenteraad voorleggen.
Programma/taakveld	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing, 8.3 Bouwen en wonen
Voeding	Gevormd middels een onttrekking aan de algemene reserve
Gewenste, minimale en/of maximale hoogte	Nog te bepalen op basis van de uitwerking van de inzet van de reserve
Maximale looptijd	Nog te bepalen op basis van de uitwerking van de inzet van de reserve

Naam reserve	Reserve monumentenfonds
Doel	Deze reserve het als doel het instandhouden en verduurzamen van monumenten. Met een ‘investeringsimpuls monumenten’ zorgen we ervoor dat het culturele erfgoed de zorg krijgt die ze verdient (ook voor verduurzaming). Samen met de raad bespreken we de inzet van deze reserve. Ten behoeve van die bespreking zullen we een voorstel aan de gemeenteraad voorleggen.
Programma/taakveld	5 Sport, cultuur en recreatie, 5.5 Cultureel erfgoed
Voeding	Gevormd middels een onttrekking aan de algemene reserve
Gewenste, minimale en/of maximale hoogte	Nog te bepalen op basis van de uitwerking van de inzet van de reserve
Maximale looptijd	Nog te bepalen op basis van de uitwerking van de inzet van de reserve

Naam reserve	Reserve vergroeningsfonds
Doel	We vergroten en versterken het groen in Maastricht en richten de openbare ruimte zo in dat deze uitnodigt tot wandelen, bewegen, spelen, ontspannen en ontmoeten. Hiervoor vormen we een reserve van € 10,000 mln. Samen met de raad bespreken we de inzet van deze reserve. Ten behoeve van die bespreking zullen we een voorstel aan de gemeenteraad voorleggen.
Programma/taakveld	5 Sport, cultuur en recreatie, 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
Voeding	Gevormd middels een onttrekking aan de algemene reserve
Gewenste, minimale en/of maximale hoogte	Nog te bepalen op basis van de uitwerking van de inzet van de reserve
Maximale looptijd	Nog te bepalen op basis van de uitwerking van de inzet van de reserve
Naam reserve	Reserve investeringsfonds Health Campus
Doel	Voor de doorontwikkeling van de Brightlands Maastricht Health Campus vormen we een investeringsfonds van € 20,000 mln. om samen met Universiteit Maastricht, Maastricht UMC+ en provincie Limburg te kunnen investeren in hefboomprojecten. Dit zijn grootschalige publiek-private samenwerkingsprojecten die versterkend zijn voor het ecosysteem op de campus.
Programma/taakveld	3 Economie, 3.1 Economische ontwikkeling
Voeding	Gevormd middels een onttrekking aan de algemene reserve
Gewenste, minimale en/of maximale hoogte	Nog te bepalen op basis van de uitwerking van de inzet van de reserve
Maximale looptijd	Nog te bepalen op basis van de uitwerking van de inzet van de reserve

6. Vervolg

Technische vragen met betrekking tot de programmabegroting kunt u tot uiterlijk 5 oktober per e-mail via griffie@gemeenteraadmaastricht.nl aan het college voorleggen. Deze vragen worden door het college beantwoord op 16 oktober. Worden vragen later ingediend dan 5 oktober, dan is het mogelijk dat deze niet voor aanvang van de domeinvergaderingen door het college beantwoord kunnen worden.

De belastingverordeningen en tarieven Maastricht 2027 worden na vaststelling op de wettelijk voorgeschreven wijze bekendgemaakt en een digitaal afschrift wordt ter afhandeling gestuurd aan BsGW.

7. Communicatie

De belastingverordeningen en tarieven Maastricht 2027 worden na vaststelling op de wettelijk voorgeschreven wijze bekendgemaakt en een digitaal afschrift wordt ter afhandeling gestuurd aan BsGW.

8. Bijlage

Bijlage 1 Raadsbesluit
Bijlage 2 Programmabegroting 2027
Bijlage 3 Belastingverordeningen en tarieven Maastricht 2027

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris a.i., De Burgemeester,

G.G.H.M. Haanen W.A.G. Hillenaar

Raadsbesluit

Bijlage 1

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 22 september 2026, Afdeling Financiën, registratienummer 2026.02944;

gelet op Gemeentewet, artikel 190;

BESLUIT:

1. De programmabegroting 2027 vast te stellen en daarmee:
1.1 in te stemmen met de reservering van de onrendabele kredieten voor de investeringen 2027 uit het meerjareninvesteringsplan (paragraaf 2.3 onderdeel investeringen);
1.2 in te stemmen met de votering van de rendabele investeringen en investeringen in productiemiddelen (paragraaf 2.3 onderdeel investeringen);
1.3 In te stemmen met de instelling van de volgende nieuwe reserves:
- Reserve woonwagenstandplaatsen;
- Reserve betaalbaar wonen;
- Reserve preventiestad Maastricht;
- Reserve monumentenfonds;
- Reserve vergroeningsfonds;
- Reserve investeringsfonds Health Campus.

2. De belastingverordeningen en tarieven Maastricht 2027 vast te stellen

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 10 november 2026.

de griffier, de voorzitter,

{{esl:Signer1:Signature:size(200,50)}} {{esl:Signer2:Signature:size(200,50)}}